

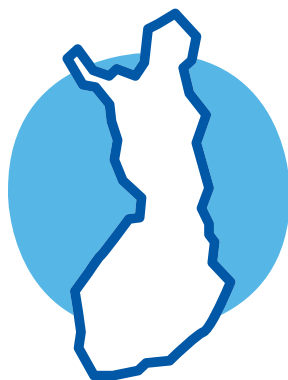

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Навчальний курс: Фінське суспільство

ФІНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО

Фінляндія знаходиться у Європі в північній півкулі нашої планети. Фінляндія є частиною регіону країн Північної Європи, до якого окрім неї входять Швеція, Норвегія, Данія та Ісландія. Фінляндія має кордони з трьома країнами: зі Швецією на заході, з Норвегією на півночі та з Росією на сході.

Населення Фінляндії становить прибіл. 5,5 мільйонів осіб, площа країни – прибіл. 338 500 кв. км. Фінляндія – одна з найменш населених країн Європи. У Фінляндії багато лісів та озер, ліси займають до 75% площі країни, а вода 10%.

Офіційні мови Фінляндії – фінська, шведська та саамська. Фінська мова є рідною мовою для 4,8 мільйонів фінів, шведська – для 280 000 фінів, а саамська – для 1 900 громадян країни. Інші великі мовні групи – російськомовні (79 000) та естоньомовні (49 000). У Фінляндії кожна людина має право зберігати та практикувати свою рідну мову та культуру.

Прибілно 69% фінів належать до євангельсько-лютеранської церкви, 1,1 % – до православної церкви та 1,7 % сповідують інші релігії. Прибіл. 29% населення не сповідують будь-яку релігію. У Фінляндії існує свобода віросповідання, і кожна людина може сповідувати релігію, яку бажає або не сповідувати жодної. Право сповідувати релігію закріплено у Конституції.

Історія Фінляндії

Перші поселення на території Фінляндії з'явилися більше 9 тис. років тому. Протягом своєї історії Фінляндія була частиною Швеції (-1809), і частиною Росії (1809–1917). В 1917 року Фінляндія стала незалежною державою. В 1918 року у Фінляндії була громадянська війна. Після війни у країні почався період розбудови незалежної держави. В 1920–1930-х роках економіка Фінляндії розвивалася сприятливо.

Фінляндія брала участь у кількох війнах у 1939–1945 роках: у Зимовій війні (1939–1940), Війні-продовженні (Карельська кампанія) (1941–1944) та Лапландській війні (1944–1945). У всіх війнах Фінляндія зберегла свою незалежність.

У 1960-х та 1970-х роках суспільна структура Фінляндії сильно змінилася. Населення переїхало із сільської місцевості, залишивши сільськогосподарські роботи, до міст, щоб працювати на фабриках, заводах та в сфері послуг, а жінки перейшли на оплачувану роботу поза домом. Також різко підвищився рівень життя та споживання.

В 1995 році Фінляндія стала частиною Євросоюзу, а з 2002 року платіжним засобом на території країни став євро, яким він є й досі.

Державний устрій

Фінляндія – парламентська республіка на чолі з президентом. Президент обирається на виборах кожні 6 років.

Назва парламенту – Едускунта. Парламент складається з 200 депутатів. Депутати обираються на виборах кожні 4 роки. Парламент приймає всі закони Фінляндії та затверджує державний бюджет.

Громадяни Фінляндії віком від 18 років мають право голосувати на виборах, і кожен, хто має право голосу, може балотуватися як кандидат. Приймати участь в голосуванні під час виборів – це право громадянина, а не його обов'язок.

Муніципалітети

Зараз у Фінляндії налічується трохи більше 300 муніципалітетів. Муніципалітети досить невеликі. Середня кількість населення становить близько 6 тис. Муніципалітети надають послуги своїм жителям, більшість із яких визначені законом. Приклади таких послуг:

- освіта та дошкільне виховання (дитячий садок)
- культурна, молодіжна та бібліотечна діяльність
- міське планування
- землекористування
- водопостачання та виробництво енергії
- збирання відходів
- послуги з охорони навколишнього середовища
- соціальні та медичні послуги та
- пожежно-рятувальні роботи.

Міста

70 відсотків населення Фінляндії проживає в містах. Столиця - Гельсінкі, з населенням близько 650 тис. Інші великі міста: Еспоо, Тампере, Вантаа, Оулу та Турку.

Закон та органи влади

У Фінляндії закони регулюють права та обов'язки громадян. Роль органів державної влади полягає у забезпеченні виконання законів та нормативних актів, їх дотриманні та наданні рекомендацій.

Посадові особи – це всі, хто працює у державній, муніципальній чи іншій установі, що здійснює державну владу. Посадові особи працюють у міністерствах та державних установах, а також включають, наприклад, співробітників поліції, прикордонної охорони та митниці. Держслужбовцями на рівні муніципалітету є, наприклад, вчителі, а також лікарі, медсестри, медбрати та патронажні сестри та брати, які працюють у муніципальному медичному центрі або установах соціального захисту.

Громадяни мають право оскаржити рішення влади щодо себе та скаржитися, наприклад, на дії посадових осіб, з якими вони зіткнулися.

Соціальне забезпечення та оподаткування

У Фінляндії розвинена система забезпечення соціального добробуту та захисту, що фінансується за рахунок податків.

Кожен сплачує податок зі свого доходу та покупок, і робить внесок у функціонування системи обслуговування суспільства, отримуючи від цього користь. Ця користь проявляється у можливості відвідати лікаря за невисоку плату та отримати безкоштовну шкільну освіту, пенсію та різні сімейні допомоги, наприклад, допомогу для ведення домашнього господарства та допомогу на дитину.

Система освіти

Навчання у школі починається у Фінляндії в рік, коли дитині виповнюється сім років. Цьому передують один рік підготовчого навчання. Кожна дитина, яка постійно живе у Фінляндії, повинна відвідувати школу. Обов'язкова освіта припиняється після завершення базової освіти (1-9 класи) або через 10 років від початку обов'язкової освіти.

Дитина, яка перебуває у статусі прохача притулку, має право здобувати освіту, але не зобов'язана відвідувати школу. Навчання та харчування у школі для всіх безкоштовні.

На практиці всі молоді люди продовжують навчання після основної (середньої) школи у гімназії або у професійно-технічному училищі.

Свобода слова та залученість до суспільного життя

У Фінляндії ніхто не може заборонити або обмежити комусь висловлювати або поширювати власну думку. Проте свобода слова несе велику відповідальність. Ніхто не має права:

- образливо говорити про особисті якості іншої людини, підбурювати до насильства проти іншої групи людей
- використовувати свободу слова для виправдання дій з ознаками расизму.

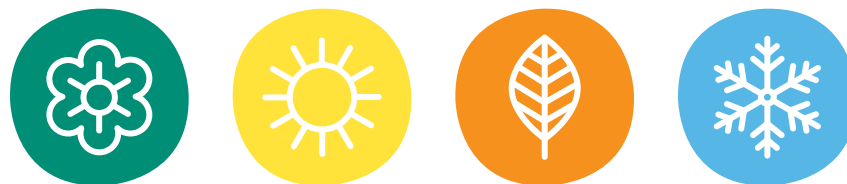
У Фінляндії можна різними способами впливати на соціальні проблеми. Громадяни мають право голосувати та балотуватися. У Фінляндії кожен може організувати або взяти участь у демонстраціях. Окрім того, у Фінляндії є багато організацій та профспілок, у діяльності яких можна брати участь.

Клімат та пори року

У Фінляндії кожен із чотирьох сезонів яскраво відрізняється один від одного.

- Взимку холодно, і у багатьох місцях сніжно.
- Навесні починає танути сніг, підвищуються температури і природа прокидається.
- Влітку світло та тепло, але можлива часта зміна погоди.
- Восени день стає коротшим і темнішим, повітря стає холоднішим, а природа починає готуватися до наступної зими.

Через свої географічні особливості Фінляндія має довгу протяжність території і у різних областях температура може відрізнятися. Коли у квітні-травні у південній частині стоїть тепла та весняна погода, на півночі ще лежить сніг. Середня річна температура протягом усього року близько +7 градусів на півдні і +1 градус на півночі.

Фінські свята

У Фінляндії багато національних свят, під час яких, наприклад, школи та багато закладів закриті. Магазини також можуть працювати за особливим графіком. Головні свята:

- Новий Рік (1 січня)
- Великдень (навесні)
- Першотравень (1 травня)
- Юханнус, Свято Купала (наприкінці червня)
- День Незалежності (6 грудня) і
- Різдво (24.-26.грудня).

Фінський стиль життя

Фінів часто вважають тихими та стриманими. Молоде покоління ламає традиційний образ фінів. Чесність та пунктуальність вважаються перевагами фінів. Пунктуальність яскраво виявляється в тому, що фіни приходять на офіційні прийоми та зустрічі вчасно, точно у зазначений час.

Суспільство і життя ґрунтуються на ряді свобод, і людям дозволяється самостійно планувати та вирішувати своє життя та його рух. У Фінляндії, наприклад, існує широка свобода слова та віросповідання, свобода самостійно обирати стиль одягу та чоловіка або дружину.

В основі фінського суспільства лежить повага до особистості. Людина у Фінляндії насамперед самостійна особистість, і лише потім член сім'ї. Проте сім'я, як правило, важлива для людей. Сім'ї бувають різні, не тільки такі, в яких є батьки та діти. До дітей ставляться шанобливо, і вони мають багато прав. Фізично карати дитину заборонено законом.

Сауна - одне з улюблених місць відпочинку фінів, і сауну часто відвідують незалежно від пори року. Паритися в сауні - це фінський спосіб розслабитися.

Важлива фінам і природа, і багато хто вважає її невід'ємною частиною національної ідентичності фінів. Вважається, що природа покращує самопочуття та здоров'я. Фіни люблять відпочивати на природі: активно рухатися або просто насолоджуватися тишею. У Фінляндії є право кожної людини на природу. Це означає, що кожен, хто живе у Фінляндії, може користуватися природою (наприклад, пересуватися місцевістю або збирати ягоди) незалежно від того, кому належить територія. Проте, користуючись цим правом, не можна завдавати жодних незручностей чи занепокоєння іншим.

Додаткові матеріали:

Навчальне відео "Створюючи добробут: Століття Фінляндії та простої фінської родини за прізвиськом Віртанен" розповідає про історію Фінляндії та розвиток фінського суспільства з початку ХХ століття до наших днів.

У відео тема розглядається через етапи життя уявної сім'ї на прізвище Віртанен. Відео доступне спрощеною фінською мовою, а також сьома іншими мовами: арабською, англійською, фарсі, курдською (сорані), сомалійською, тайською та російською.

<http://suomenvuosisata.fi/suomi.html>

У рамках проекту «Дома у Фінляндії» [Kotona Suomessa] було створено відео про фінське суспільство. Теми відео:

- Оподаткування та принципи діяльності суспільства добробуту
 - Демократія та соціальний вплив
 - Звичайний фін - який він?

Ви можете див. відео на Youtube:

<https://www.youtube.com/c/KotonaSuomessa/playlists>

Відео доступні наступними мовами: фінською, шведською, англійською, арабською, дарі, курдською, сомалійською, сорані, тайською, китайською, французькою, естонською, тиграї та російською.

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service